

Stadsgehoorzaal Vlaardingen klaar voor 21e eeuw

'DOORSNEEPRODUCTEN MET BIJZONDERE KLEUREN'

Na een twintig maanden durende renovatieperiode is in september 2007 de Stadsgehoorzaal in Vlaardingen heropend. De renovatie leidde tot een spannend theatergebouw waarin oud en nieuw, historie en comfort in harmonie bijeen zijn gebracht.

FOTOGRAFIE: JAN DEN HENSCY

Op de laatste avond dat het theater open was, 1 december 2005, vond de officiële aftrap van de verbouwing plaats in aanwezigheid van onder andere de burgemeester en Youp van 't Hek. Dat ook Peter Knoope als basgitarist van de coverband Of Course daarbij aanwezig was, lijkt niet bijzonder maar dat is het wel. Peter is namelijk ook meewerkend voorman bij Breijer Schilders BV, het bedrijf dat tekende voor het schilderwerk. In die hoedanigheid was Peter vanaf januari tot september 2007 dag in, dag uit in de Stadsgehoorzaal aan het werk. Hij en projectleider Frans Faasse kijken tevreden terug op een arbeidsintensief project en 'tijden van grote gekte'.

Het oudste gedeelte van de Stadsgehoorzaal is de Kleine Zaal of Harmonie. Gebouwd in 1817 bood het een onderkomen aan de Morgen-sociëteit die er onder andere concerten en voorstellingen organiseerde. In 1952 is hier de Grote Zaal of Stadsgehoorzaal aan toegevoegd, naar een ontwerp van architect Sybold van Ravesteyn. Van Ravesteyn, die een voorkeur had voor monumentale vormen en rijke ornamenten, ontwierp een sierlijk gevormde zaal met een golvend balkon. De renovatie was noodzakelijk om het theater aan te passen aan de publieks- en exploitatie-eisen van deze tijd. Zo is het aantal foyers en overige publieksruimten sterk uitgebreid. Beide zalen ondergingen een complete facelift, daarnaast zijn zichtlijnen en akoestiek sterk verbeterd en is de techniek op de podia geheel vernieuwd. De buitenkant van het gebouw kreeg ten slotte een totaal nieuw aanzien door het plaatsen van een glazen gevel over de histori-

sche voorgevel heen. Daardoor werd ruimte gecreëerd voor het inrichten van een grote foyer op de eerste verdieping. Bezoekers hebben vanaf die locatie een fantastisch uitzicht op de oude gevel met beelden van de Utrechtse beeldhouwer Steph Uiterwaal.

Van oud naar nieuw

Wat deze renovatie bijzonder maakt, is de geslaagde combinatie van verschillende historische bouwstijlen met eigentijdse architectuur. Architect Kees Spanjers bracht die tot stand door, zo is te lezen op zijn website, een 'behoedzame restauratie' uit te voeren waarbij de noodzakelijke veranderingen zijn aangebracht 'met behoud van het oorspronkelijke karakter'. De Kleine Zaal is een voorbeeld van traditionele klassieke bouw. Bij de renovatie is dit opnieuw zichtbaar gemaakt, met name in de kleurkeuze: paars, lila, goud en zilver. Peter Knoope vertelt: 'Over de oorspronkelijke lambrisering waren platen getimmerd. Die zijn verwijderd en wij hebben alles weer teruggebracht in de oude stijl. Omdat het zichtbaar een oud pand moest blijven, mochten we niet alle beschadigingen helemaal weg plamuren. Superstrak past ook niet bij de uitstraling van een negentiende-eeuwse zaal.'

De Grote Zaal wordt gezien als kenmerkend voor de vroege wederopbouwarchitectuur. Ondanks de grote ingrepen – nieuwe en sterker oplopende vloer, nieuw balkon dat langer is en hoger geplaatst, nieuwe eikenhouten lambrisering – zijn de gebogen vormen van zaal en balkon behouden gebleven. Ook zijn de ornamenten, waar de toenmalige architect Van Ravesteyn zo dol op was, in de gerenoveerde zaal teruggekeerd. Peter Knoope: 'De oorspronkelijke ornamenten die onbeschadigd waren, zijn teruggeplaatst en de beschadigde exemplaren zijn vervangen door nieuwe. Alle ornamenten hebben we met de hand geschilderd met Alphatex SF.' Twee kenmerkende details uit de historische zaal zorgen voor een verbinding tussen de oude en nieuwe architectuur. Zo zien we de kleur paars uit de Kleine Zaal terugkeren in gangen en publieksruimten. Ook de ornamenten uit de Grote Zaal krijgen daarbuiten een vervolg, bijvoorbeeld in de gestuurde meermijnen in de trappenhuizen.

Bijzondere kleuren

In antwoord op de vraag naar de bijzonderheden van het schilderwerk zegt projectleider Frans Faasse: 'Dat zit dus niet in de kwaliteitsproducten Rubbol BL Satura, Rubbol BL Safira en Alphatex SF. Bijzonder zijn de kleuren en dan vooral in de Kleine Zaal. Daar is een hele heftige kleurstelling aangebracht. Toen de potten opengingen, dachten we: wauw! Maar nu het af is en je de uitstraling ziet van de zaal, begrijp je dat dat precies de bedoeling was.'

'Toch zat er voor ons weinig logica in de kleuren', vindt Peter Knoope. 'Er zijn bijvoorbeeld tinten rood en wit voorgeschreven die nauwelijks van elkaar verschillen, het kleurenschema van bepaalde toiletgroepen moest precies tegengesteld uitgevoerd worden. We hebben alles nagevraagd bij de architect. Vervolgens heb ik bij elke locatie afplaktape aangebracht met de kleurnummers erop. Om vergissingen uit te sluiten.'

In de Grote Zaal werd letterlijk een schildertechnisch hoogstandje geleverd. 'Het plafond daar is tien meter hoog', vertelt Frans Faasse. 'We hebben een verrijdbare steiger van acht meter hoog gebouwd en gespoten met Alphatex SF Easy Spray.'

Visitekaartje

De lange renovatieperiode is niet zonder stress verlopen. Frans Faasse: 'Grote renovatieprojecten zijn altijd heftig. Er zijn tijden van grote gekte, waarbij veel onderaannemers tegelijk aan het werk zijn. Omdat de schouder altijd de sluitpost is op de planning, probeert men soms tijdswinst te boeken door delen van het schilderwerk naar voren te schuiven. Schilderen terwijl het stuc nog in de kulp zit, noem ik dat. Je moet meegaan in die gekte, maar het moet wel werkbaar blijven. Wij hebben Peter Knoope standaard op het werk gehad, hij is als voorman niet gewisseld. Daardoor kende hij het gebouw en wist hij precies wat er gedaan moest worden. Hij gaf steeds aan: nu één man erbij, nu drie of vier.' Meewerken aan een indrukwekkende renovatie van een beeldbepalend gebouw is voor veel bedrijven een bijzondere uitdaging. Breijer Schilders BV is daar geen uitzondering op. Frans Faasse zegt het zo: 'Het is prachtig werken aan een pand met zo'n uitstraling, dat kom je maar weinig tegen. Er zitten heel veel uren in dus je verdient er niet echt aan, maar het is wel het visitekaartje van je bedrijf. Het is toch mooi als je van een gebouw als de Stadsgehoorzaal kunt zeggen: kijk, daar zit onze verf op.'

Meer informatie over de toegepaste producten: www.bouwbulletin.nl